

باسمه تعالی

پیش نویس اصلاح قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس

شورای اسلامی

خردادماه ۱۴۰۱

ماده ۱- اصطلاحات و واژه‌های ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح و مابقی تعاریف کما فی‌السابق معتبر می‌باشند.

- در بند ۱۵ عبارت «شخص حقوقی است که با اخذ مجوز لازم با تعهد به افزایش نقدشوندگی و تنظیم عرضه و تقاضای اوراق بهادار معین و تحدید دامنه نوسان قیمت آن، به داد و ستد آن اوراق می‌پردازد.» جایگزین تعریف «بازارگردان» می‌شود.

- در بند ۲۰ عبارت «نهاد مالی است که منابع مالی حاصل از انتشار و یا فروش گواهی سرمایه‌گذاری را در موضوع فعالیت مصوب خود سرمایه‌گذاری می‌کند و مالکان آن به نسبت سرمایه‌گذاری خود، در سود و زیان صندوق شریک‌اند.» جایگزین تعریف صندوق سرمایه‌گذاری می‌شود. بند «ه» ماده ۱ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی مصوب ۱۳۸۸ نسخ می‌گردد.

- در بند ۳۲ عبارت «و یا کالای پذیرفته‌شده در بورس‌های کالایی» بعد از عبارت «یا ناشر آن» الحاق می‌گردد.

۳۴- مؤسسه حسابرسی معتمد: سازمان حسابرسی، موسسات عضو جامعه حسابداران رسمی یا موسسات حسابرسی خارجی است که بر اساس مصوبات شورا، مورد پذیرش قرار گرفته و نام آن در فهرست مؤسسات حسابرسی معتمد سازمان درج می‌شود.

۳۵- واحد سرمایه‌گذاری: یکی از انواع اوراق بهادار است که توسط صندوق سرمایه‌گذاری صادر و کوچکترین جزء سرمایه‌گذاری محسوب می‌شود.

۳۶- گواهی سرمایه‌گذاری: اوراق بهاداری است که توسط صندوق سرمایه‌گذاری صادر شده و در ازای سرمایه‌گذاری اشخاص در صندوق با تعیین مشخصات صندوق و سرمایه‌گذار و مبلغ سرمایه‌گذاری به آنها ارائه می‌شود.

۳۷- اشخاص تحت نظارت: عبارت است از تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی به همراه مدیران آن‌ها که هر گونه مجوز، گواهینامه و یا تاییدیه برای تاسیس و یا فعالیت در بازار بورس و اوراق بهادار را از شورا یا سازمان اخذ نموده باشند. ناشران اوراق بهادار، تشکلهای خودانتظام، نهادهای مالی بازار بورس و اوراق بهادار، موسسات حسابرسی معتمد و ارزشیابان موضوع این قانون و شخصیت حقیقی مدیران آن‌ها شامل مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و یا مقامات هم‌تراز آن‌ها از جمله مصادیق اشخاص تحت نظارت هستند.

۳۸- فعالیت حرفه‌ای: هر گونه فعالیتی است که بر اساس قوانین و مقررات اختصاصی حاکم بر بازار سرمایه انجام شود.

۳۹- قانون: قانون «بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب سال ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی»

۴۰- کمیته فقهی: کمیته‌ای است که به موجب این قانون به منظور حصول اطمینان از انطباق ضوابط، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و عملیات بازار بورس و اوراق بهادار با موازین فقه اسلامی، ایجاد می‌شود.

۴۱- هیات نظار: هیاتی است که به موجب این قانون به عنوان بازوی نظارتی شورا تاسیس می‌شود.

ماده ۲- عبارت «همچنین به منظور حصول اطمینان از انطباق ضوابط، دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و عملیات بازار بورس و اوراق بهادار با موازین فقه اسلامی، کمیته فقهی بر اساس این قانون ایجاد می‌شود.» به ذیل ماده ۲ قانون الحاق می‌شود.

ماده ۳- اعضای شورا موضوع ماده ۳ قانون به شرح زیر اصلاح می‌گردد. همچنین تبصره‌های این ماده نسخ و تبصره‌های ذیل الحاق می‌شود.

۱ - وزیر امور اقتصادی و دارایی به عنوان رئیس شورا

۲ - یکی از وزیران به انتخاب هیات وزیران

۳- رئیس کل بانک مرکزی یا معاون اقتصادی وی

۴ - رئیس سازمان به عنوان دبیر شورا

۵- دادستان کل کشور یا نماینده وی

۶ - یک نفر خبره مالی به نمایندگی از کانون‌ها

۷- سه نفر خبره مالی مشتمل بر یک نفر متخصص حقوق بازار سرمایه منحصراً از بخش غیردولتی به پیشنهاد شورا و تصویب هیات وزیران

- ۸- یک نفر خبره مالی با معرفی اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون
- ۹- یک نفر خبره مالی منحصرًا از بخش غیردولتی به پیشنهاد بورس‌ها
- ۱۰- دونفر از نمایندگان مجلس شورای اسلامی با معرفی کمیسیون اقتصادی به عنوان ناظر.
- تبصره ۱- خبره‌های مالی عضو شورا موضوع بندهای ۶ تا ۹ این ماده باید حایز شرایط زیر باشند:
- ۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران و نداشتن تابعیت مضاعف و عدم اقامت در خارج از کشور؛
 - ۲- عدم سوءپیشینه کیفری؛
 - ۳- عدم محکومیت قطعی انتظامی از بند «د» به بعد موضوع ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری و اصلاحات بعدی آن (مصوب سال ۱۳۷۱)؛
 - تبصره ۲- اعضای شورا نمی‌توانند از میان کارکنان و یا مدیران سازمان، دبیر کل، مدیران و اعضای هیات مدیره نهادهای مالی، ناشران و یا تشکل‌های خود انتظام انتخاب شوند.
 - تبصره ۳- اعضای شورا به اشخاص موضوع ماده ۳ قانون رسیدگی به دارایی مقامات، مسئولان و کارگزاران جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۴ مجمع تشخیص مصلحت نظام الحاق می‌گردند.
 - تبصره ۴- نحوه برگزاری جلسات عادی و فوق العاده شورا به موجب دستورالعملی است که به تصویب شورا می‌رسد.
 - تبصره ۵- دبیر شورا موظف است مصوبات شورا را همزمان با ابلاغ رئیس شورا از طریق تارنمای سازمان مطابق با قانون انتشار و دسترسی آزاد اطلاعات مصوب سال ۱۳۸۷ منتشر کند. مصوبات محرمانه از جمله مصوباتی که انتشار آنها منجر به نقض حریم خصوصی یا اسرار تجاری اشخاص یا مؤثر بر امنیت ملی و اسرار حاکمیتی باشد، با تصویب شورا منتشر نمی‌شود.
 - تبصره ۶- دوره عضویت خبره‌های مالی عضو شورا دو سال است و حداکثر برای یک دوره متوالی قابل تمدید است.
 - تبصره ۷- خبره مالی، هر شخص حقیقی است که فارغ التحصیل مقطع دکتری در یکی از رشته‌های مدیریت مالی، علوم اقتصادی، حقوق یا حسابداری و آشنا به بازار سرمایه و یا دارای مدرک کارشناسی ارشد در رشته‌های مزبور و حداقل دارای ۱۰ سال سابقه کاری در شرکت‌ها یا سازمان‌های اقتصادی دولتی و غیردولتی از قبیل نهادهای مالی، ناشران و سازمان باشد.

ماده ۴- ماده ۳ مکرر قانون به شرح زیر الحاق می‌گردد:

به منظور نظارت مستمر بر حسن اجرای قوانین و مقررات توسط سازمان و دریافت و بررسی شکایت از سازمان، هیئت نظار مشتمل بر ۳ نفر خبره مالی به پیشنهاد رئیس شورا و تصویب شورا تشکیل می‌شود. این هیئت ذیل شورا قرار دارد و حداقل هر سه ماه یکبار به شورا گزارش می‌دهد. یک نفر از اعضای هیئت نظار متخصص در امور حقوقی است.

تبصره ۱- اعضای هیئت نظار نباید دارای هرگونه ارتباط کاری و مالی از جمله رابطه استخدامی، مشاوره‌ای، حسابرسی با سازمان باشند.

تبصره ۲- رئیس هیئت نظار به انتخاب اکثریت اعضای هیئت و با حکم رئیس شورا منصوب می‌شود.

تبصره ۳- حقوق و مزایای اعضای هیئت نظار از محل درآمدهای سازمان پرداخت می‌شود.

تبصره ۴- هیئت نظار مجاز است به منظور انجام وظایف قانونی خود از مشاوره خبرگان استفاده کند که جبران خدمات آن از محل بودجه سازمان است.

تبصره ۵- مدت عضویت اعضای هیات ۳ سال است که برای یک دوره متوالی نیز قابل تمدید است.

تبصره ۶- خبره مالی موضوع این ماده دارای همان شرایطی است که در تبصره ۷ ماده ۳ این قانون اشاره شده است.

ماده ۵- وظایف شورا موضوع بندهای ۴، ۵، ۱۳، ۱۴ و ۱۵ ماده ۴ قانون از عداد وظایف شورا خارج و به وظایف و اختیارات سازمان موضوع ماده ۷ قانون الحاق می‌گردد. بند ۱۰ ماده ۴ قانون از عداد وظایف شورا خارج می‌گردد. وظایف ذیل به وظایف شورا الحاق می‌گردد.

- اخذ تصمیم نسبت به گزارش‌های هیئت نظار موضوع ماده ۴ این قانون.

- تعیین حقوق و مزایا و بودجه هیئت نظار.

- تغییر در اساسنامه و تشکیلات سازمان.

ماده ۶- در ماده ۶ قانون، عبارت «رشته مالی» به «حوزه مالی» تغییر می‌یابد. عبارت «و حکم رئیس جمهور انتخاب می‌شوند»، جایگزین عبارت «و با تصویب شورا انتخاب می‌شوند. رئیس شورا حکم اعضای هیأت مدیره را صادر می‌کند.» می‌شود.

ماده ۷- در بندهای ۵ و ۶ ماده ۷ قانون، بعد از عبارت "تأسیس" عبارت "و فعالیت" الحاق می‌گردد. همچنین بند ۲۲ و تبصره‌های زیر به ماده ۷ قانون الحاق می‌گردد:

۲۲-آموزش و فرهنگ‌سازی در بازار سرمایه

تبصره ۱ الحاقی - شورا موظف است در بودجه سالانه سازمان درصدی را به موضوع بند ۲۲ این ماده اختصاص دهد.

تبصره ۲ الحاقی - سازمان موظف است با گذشت حداکثر چهار ماه از پایان سال مالی خود و پس از تصویب صورت‌های مالی حسابرسی شده در شورا، نسبت به ارائه گزارش حسابرس و بازرس قانونی و صورت‌های مالی حسابرسی شده و گزارش عملکرد سالانه و صورت‌های مالی خود و اشخاص حقوقی تابعه به عموم از طریق تارنمای رسمی سازمان اقدام نماید.

تبصره ۳ الحاقی - سازمان مکلف است حداکثر ۶ ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، سامانه مجوزدهی در بازار سرمایه را راه اندازی کند. این سامانه به طور شفاف مراحل اخذ مجوز، زمان‌بندی پاسخ‌دهی به متقاضی، مدارک مورد نیاز برای هر مجوز، دلیل رد درخواست اعطای مجوز به متقاضی و سایر موارد مشابه را برای تمامی انواع مجوزهای اعطایی از طرف نهاد صادرکننده مجوز برای متقاضیان اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی ارائه می‌کند. مفاد این حکم نافی احکام قانون اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن مصوب سال ۱۳۹۹ و قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار مصوب سال ۱۴۰۰ مجلس شورای اسلامی نیست.

ماده ۸- ماده ۹ قانون نسخ و متن و تبصره‌های زیر جایگزین آن می‌شود. تبصره‌های ماده ۹ قانون کمافی السابق معتبر است.

«رئیس هیأت مدیره سازمان از بین اعضاء هیأت مدیره به پیشنهاد اعضاء و تایید هیئت وزیران و حکم رئیس جمهور برای مدت سی ماه تعیین خواهد شد.

تبصره ۳ الحاقی - عزل رئیس سازمان با حکم رئیس جمهور و عزل سایر اعضای هیات مدیره با تصویب شورا صورت می‌پذیرد.

تبصره ۴ الحاقی - اعضای هیئت مدیره سازمان تا دوسال بعد از اشتغال خود در سازمان، مجاز به استخدام، حسابرسی، ارائه مشاوره و یا هر خدمت دیگری به نهادهای مالی، ناشران، بانیان، حسابرسان معتمد سازمان، بورس‌ها و کانون‌ها و هر شخص حقوقی یا حقیقی که پیشتر تحت نظارت سازمان بوده اند، نیستند. هر یک از

اعضای هیئت مدیره به مدت دوسال مشمول دریافت ۷۰٪ حقوق و مزایای عضو جایگزین وی در هیئت مدیره سازمان است. این منابع از محل بودجه سازمان پرداخت می‌شود. این حکم برای اعضای هیئت مدیره که عضو هیئت علمی دانشگاه‌ها هستند و همچنین اعضای که خارج از نهادهای مورد اشاره در این تبصره رابطه استخدامی و کاری داشته و یا مشغول به کار می‌شوند، مجرا نیست.

تبصره ۵ الحاقی- رئیس سازمان بعنوان عضو شورای پول و اعتبار با حق رای تعیین می‌شود.

تبصره ۶ الحاقی- رئیس سازمان بدون حق رای در جلسات هیئت دولت با موضوعات مرتبط با بازار سرمایه، حضور می‌یابد.

تبصره ۷ الحاقی- دبیر هیات دولت موظف است حداقل یک هفته قبل از جلسات مرتبط با بازار سرمایه از رئیس سازمان بورس دعوت بعمل آورد.»

ماده ۹- متن زیر به عنوان تبصره به ماده ۱۰ قانون الحاق می‌گردد:

«رئیس هیأت مدیره سازمان و یکی از اعضای هیات مدیره سازمان به انتخاب اعضای هیات مدیره، همزمان با عضویت در هیات مدیره دارای سمت اجرایی (عضویت در هیات عامل) در سازمان هستند. مابقی اعضای هیات مدیره وظیفه اجرایی در سازمان ندارند. سایر اعضای هیات عامل یا معاونان سازمان به پیشنهاد رئیس سازمان و تصویب هیأت مدیره سازمان منصوب می‌شوند.»

ماده ۱۰- متن زیر به عنوان تبصره به ماده ۱۴ قانون الحاق می‌شود.

تبصره- خبرگان مالی عضو شورا، اعضای هیات مدیره و معاونان و مدیران سازمان، اعضای هیات نظار و اعضای کمیته فقهی موظفند:

الف. در ابتدا و انتهای دوره مسئولیت، «کاربرگ تعارض منافع» را تکمیل و به رئیس هیأت نظار تحویل نمایند. رئیس هیأت نظار موظف است کاربرگ‌های تکمیل شده را برای رئیس قوه قضائیه ارسال کند. اطلاعات زیر باید در کاربرگ تعارض منافع درج گردد:

۱. فهرست دارایی‌های خود، همسر و فرزندان تحت تکفل در زمان آغاز مسئولیت یا فعالیت؛

۲. فعالیت‌های اقتصادی، مالی، تجاری و مشاغل تمام‌وقت یا پاره‌وقت خود، همسر و فرزندان تحت تکفل از پنج سال گذشته.

ب. در صورتی که انجام امور محوله و شرکت در جلسات و رأی‌گیری‌ها به نوعی مرتبط با منافع خود فرد یا بستگان درجه یک او باشد، باید موضوع را قبلاً به صورت مکتوب به رئیس هیأت نظار اعلام نماید.

ماده ۱۱- ماده ۱۶ قانون نسخ و متن زیر جایگزین آن می‌شود.

«کلیه معاملات اوراق بهادار ثبت شده یا پذیرفته شده در بازار اوراق بهادار توسط اعضای شورا، اعضای هیئت مدیره سازمان، مدیران سازمان، اعضای کمیته فقهی، اعضای هیئت نظار، اعضای هیئت مدیره، مدیرعامل و مدیران ارشد تشکل‌های خودانتظام، بورس‌ها، نهادهای مالی و ناشران و همچنین معاملات مربوط به همسر و افراد تحت تکفل ایشان حداکثر ظرف سه روز کاری به طور عمومی و علنی افشا می‌گردد.»

ماده ۱۲- دو تبصره به شرح زیر به ماده ۱۹ قانون الحاق می‌گردد:

«تبصره ۱- سازمان موظف است به منظور مدیریت تعارض منافع در مقاطع سه ماهه گزارش ردیابی مالی مدیران شرکت‌های دولتی، نهادهای عمومی غیر دولتی، نهادهای مالی و ناشران بورسی و کلیه اشخاصی که در تصمیم‌گیری، خرید و فروش ابزارهای مالی، ارسال و یا اجرای سفارشات و تسویه خرید و فروش‌ها به نوعی اطلاع یا دخالت دارند را از مراجع ذی‌ربط اخذ و به سهامداران اصلی (عمده) و نهادهای نظارتی اعلام نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور باید پاسخگوی استعلامات لازم در راستای اجرای مفاد این ماده باشند.

تبصره ۲- در خصوص افشای اطلاعاتی که به موجب قوانین و یا مقررات منوط به اقدام مقامات و مدیران دولتی یا بخش عمومی است در صورت استنکاف از انجام وظایف در راستای افشای اطلاعات مذکور، سازمان مکلف است بار اول با اعلام به بالاترین مقام اجرایی مربوطه، نسخه‌ای از گزارش مذکور را جهت اطلاع رئیس جمهور ارسال نماید و در صورت عدم انجام تکلیف، گزارش تنظیمی را به کمیسیون اصل ۹۰، کمیسیون اقتصادی مجلس و سازمان بازرسی کل کشور جهت اقدام مقتضی ارسال نماید.»

ماده ۱۳- ماده ۲۰ مکرر قانون به شرح زیر به قانون الحاق می‌گردد:

«سهام شرکت‌های سهامی خاص موضوع ماده (۲۰) قانون تجارت، در بازاری که بدین منظور حداکثر ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان راه‌اندازی می‌شود، قابل معامله است. شرایط معاملات و عرضه سهام این شرکت‌ها مطابق ضوابطی است که حداکثر ۴ ماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان تهیه و به تصویب شورا می‌رسد. سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و مرجع ثبت شرکت‌ها موظف به همکاری با سازمان است.»

ماده ۱۴- عبارت زیر به عنوان تبصره به ذیل ماده ۲۳ قانون الحاق می‌شود:

«مهلت استفاده از حق تقدم خرید سهام در شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان ۳۰ روز بوده و سازمان می‌تواند مدت مزبور را با تقاضای ناشر و با احراز ادله موجه، حداکثر به مدت ۱۵ روز دیگر تمدید کند.»

ماده ۱۵- متن زیر به عنوان ماده ۲۴ مکرر به قانون بازار اوراق بهادار الحاق می‌شود:

«قراردادهای مبنای انتشار اوراق بهادار اسلامی که مطابق نمونه‌های مصوب هیأت مدیره سازمان تنظیم و منعقد می‌گردد، در حکم اسناد لازم الاجرا محسوب می‌شود.»

ماده ۱۶- تبصره زیر به ماده ۲۵ قانون الحاق می‌شود:

«تبصره- در افزایش سرمایه شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان، اعلامیه پذیره‌نویسی عمومی پس از اخذ تاییدیه مربوطه از سازمان و بدون نیاز به اخذ مجوز از مرجع ثبت شرکت‌ها قابل انتشار می‌باشد.»

ماده ۱۷- متن زیر به عنوان ماده ۳۴ مکرر قانون الحاق می‌شود:

«معاملات اعتباری در بازار بورس و اوراق بهادار مطابق ضوابطی است که بنا به پیشنهاد سازمان به تصویب شورا می‌رسد. منظور از معامله اعتباری، معامله‌ای است که تمام یا بخشی از ثمن آن توسط کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر تامین می‌شود.»

تبصره: دارایی مشتریانی که از محل معاملات اعتباری تحصیل می‌گردد، در وثیقه کارگزار یا کارگزار/معامله‌گر جهت تسویه مطالبات خود از مشتری می‌باشد و قابل توقیف، توثیق، حبس یا انسداد به نفع سایر اشخاص نیست.»

ماده ۱۸- عبارت «رسیدگی به تخلفات اشخاص تحت نظارت حسب مورد توسط بورس‌ها و سازمان براساس دستورالعمل‌هایی که به پیشنهاد سازمان، به تصویب شورا می‌رسد، صورت می‌پذیرد. در دستورالعمل‌های مذکور صلاحیت مراجع رسیدگی، تعیین مجازات‌های انضباطی اصلی و تبعی و نحوه تعیین درجه بندی تخلفات و مجازات‌های انضباطی، نحوه رسیدگی، صدور رأی، آرای قابل اعتراض، طرق اعتراض به آراء، اجرای آراء، تعیین

وظائف و اختیارات مراجع رسیدگی، تعداد شعب و سایر ضوابط و تشریفات رسیدگی، مطابق تعیین خواهد شد.» جایگزین عبارت «هیأت مدیره بورس به تخلفات انضباطی کارگزاران، کارگزار / معامله‌گران، بازار گردانان، ناشران و سایر اعضای خود از هر یک از مقررات این قانون یا آئین نامه‌های ذی‌ربط طبق آئین نامه انضباطی خود رسیدگی مینماید. رأی بورس به مدت یک ماه از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر در سازمان می‌باشد.» در ماده ۳۵ قانون می‌شود.

تبصره- در صورت بیم وقوع تخلف و یا جرم و یا گسترش دامنه آن و یا بیم وقوع ضرر و زیان و خسارات مادی یا معنوی بر سرمایه‌گذاران، سازمان می‌تواند راساً یا به پیشنهاد بورس‌ها و با ذکر دلایل و مستندات و اعلام به شخص خاطی، حداکثر به مدت ۱ ماه دستور اعمال محدودیت‌هایی از قبیل تعلیق یا تحدید فعالیت و همچنین بستن موقت کد معاملاتی اشخاصی که در وقوع تخلف، شرکت و یا معاونت داشته‌اند را پیش از گزارش تخلف و یا اعلام شکایت، صادر نماید. مرجع رسیدگی در صورت تشخیص می‌تواند محدودیت‌های مذکور را تا حداکثر ۱ ماه دیگر تمدید نماید.

تبصره- در صورتی که مراجع ذی‌صلاح از مدیران اشخاص تحت نظارت و اشخاص ملزم به ثبت نزد سازمان سلب صلاحیت نمایند، ادامه تصدی مدیران سلب صلاحیت شده و یا مداخله ایشان در اداره اشخاص فوق مستوجب حبس تعزیری درجه ۵ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن است. مرجع تعیین‌کننده مدیر و یا بازرس قانونی حسب مورد بلافاصله نسبت به انجام تشریفات قانونی جهت انتخاب جایگزین مدیر سلب صلاحیت شده اقدام می‌نماید.

ماده ۱۹- تبصره‌های ماده ۳۷ قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

-عبارت «و کلیه دستورها و استعلامات هیأت که به تأیید وی رسیده باشد در حکم دستور دادگاه است» به انتهای تبصره ۱ الحاق می‌شود.

-عبارت «در صورت نیاز با تصویب شورا و موافقت رئیس قوه قضائیه شعب هیأت داوری تشکیل می‌شود. در این صورت ارجاع پرونده با رئیس شعبه اول خواهد بود.» به انتهای تبصره ۲ ماده ۳۷ الحاق می‌شود.

-عبارت «اجرای احکام و قرارهای هیأت داوری به عهده اجرای احکام دادگاه‌هاست.» به ذیل تبصره ۵ ماده ۳۷ الحاق می‌شود.

ماده ۲۰- عبارت «به تشخیص مرجع صالح قضایی به حبس تعزیری درجه چهار یا پنج و در صورت تحصیل سود یا دفع ضرر، به جزای نقدی معادل سه تا پنج برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده نیز محکوم

خواهد شد.» جایگزین عبارت «به حبس تعزیری از سه ماه تا یکسال یا به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر سود بدست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد.» در صدر ماده ۴۶ قانون می‌شود.

ماده ۲۱- عبارت «مجازات حبس تعزیری درجه ۵ و در صورت تحصیل سود یا دفع ضرر، به جزای نقدی معادل سه تا شش برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده محکوم می‌شوند.» جایگزین عبارت «به مجازات‌های مقرر در قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۵/۳/۶ محکوم خواهند شد.» در مواد ۴۷ و ۴۸ قانون می‌شود.

ماده ۲۲- عبارت «نهادهای مالی» جایگزین عبارت «کارگزار، کارگزار/معامله‌گر، بازارگردان و مشاور سرمایه‌گذاری» در ماده ۴۸ قانون می‌گردد.

ماده ۲۳- ماده ۴۸ مکرر قانون به شرح زیر الحاق می‌شود:

«در صورتی که در جریان حسابرسی، موسسه حسابرسی معتمد به هر طریق از وقوع رفتار غیرقانونی یا ظن وقوع آن آگاه شود، باید بلافاصله به صورت همزمان به سازمان و کمیته حسابرسی ناشر اطلاع دهد.

تبصره ۱- مقصود از رفتار غیرقانونی، هرگونه فعل یا ترک فعلی است که قانون یا مقررات لازم‌الاجرا در بازار بورس و اوراق بهادار را نقض می‌کند.

تبصره ۲- تخلف از تکلیف مقرر در این ماده مشمول مجازات مقرر در ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید مصوب ۱۳۸۸ و اصلاحات بعدی آن خواهد شد.

تبصره ۳- چنانچه تخلف مزبور جرم باشد، سازمان موظف است موضوع را در مراجع ذیصلاح قضایی پیگیری کند.

تبصره ۴- سازمان مکلف به نظارت بر عملکرد مؤسسات حسابرسی معتمد در خصوص شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان از حیث رعایت قوانین و مقررات بازار بورس و اوراق بهادار است و در صورت احراز تخلف، نسبت به اعمال ضمانت اجرای انضباطی یا جریمه نقدی موضوع ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی مصوب ۱۳۸۸ اقدام نماید. سازمان مکلف است چنانچه در جریان رسیدگی به تخلفات مؤسسات مذکور به وقوع جرائمی برخورد نماید مراتب را جهت تعقیب به مراجع قضایی منعکس و به عنوان شاکی پیگیری نماید.»

ماده ۲۴ - عبارت «به تشخیص مرجع صالح قضایی به حبس تعزیری درجه پنج یا شش و در صورت تحصیل سود یا دفع ضرر، به جزای نقدی معادل دو تا چهار برابر سود به دست آمده یا زیان متحمل نشده نیز محکوم خواهد شد.» جایگزین عبارت «حبس تعزیری از یک ماه تا شش ماه یا جزای نقدی معادل یک تا سه برابر سود بدست آمده یا زیان متحمل نشده یا هر دو مجازات محکوم خواهند شد.» در صدر ماده ۴۹ قانون می‌شود.

ماده ۲۵ - تبصره زیر به ماده ۵۲ قانون الحاق می‌گردد:

«در صورت ترک فعل اعضای هیئت مدیره، مدیران و یا کارکنان سازمان نسبت به اجرای این ماده، مشمول مجازات حبس تعزیری درجه ۶ قانون مجازات اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ می‌شود.»

ماده ۲۶ - مواد زیر به عنوان مواد ۶۱ تا ۷۷ به قانون الحاق می‌شود.

ماده ۶۱- «کلیه ناشران ثبت شده نزد سازمان موظفاند جهت تسهیل امور سهامداران، سود تقسیمی مصوب مجمع عمومی را با همکاری شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه از طریق سامانه جامع اطلاعات مشتریان (سجام) به سهامداران پرداخت نمایند. مدیران متخلف از اجرای این حکم با شکایت سازمان به انفصال از خدمت در دستگاه‌های اجرایی و شرکت‌های سهامی عام به مدت شش ماه تا دو سال محکوم می‌شوند. سازمان بورس و اوراق بهادار موظف است بر اجرای این بند نظارت کند.

تبصره- پرداخت سود به سهامداران باید ظرف سه ماه پس از تصمیم مجمع عمومی راجع به تقسیم سود انجام پذیرد.»

ماده ۶۲- «کمیته فقهی» با ترکیب و وظایف زیر تشکیل می‌شود:

الف. کمیته فقهی متشکل از افراد زیر است:

۱. پنج فقیه (مجتهد متجزی) در حوزه فقه معاملات و صاحب نظر در مسائل بازار سرمایه؛

۲. رئیس سازمان؛

۳. یکی از معاونان سازمان حسب موضوع دستور جلسه؛

۴. دو نفر خبره مالی به انتخاب و حکم رئیس سازمان برای ۵ سال.

تبصره ۱: اعضای موضوع بند ۴ باید حداقل دارای شرایط زیر باشند:

۱. هیچگونه رابطه قراردادی، استخدامی، مشاوره‌ای با نهادهای مالی و تشکلهای خود انتظام سازمان نداشته باشند؛

۲. از میان کارکنان سازمان نباشند؛

تبصره ۲. خبره مالی موضوع این ماده دارای همان شرایطی است که در تبصره ۷ ماده ۳ این قانون اشاره شده است.

ب. فقهای عضو کمیته فقهی به پیشنهاد مدیر حوزه‌های علمیه و معرفی و تأیید اکثریت فقهای شورای نگهبان انتخاب و با حکم رئیس شورا به مدت ۵ سال منصوب می‌شوند. انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

ج. جلسات کمیته فقهی با حضور حداقل ۵ نفر از اعضا که شامل حداقل ۳ فقیه و رئیس سازمان است، رسمیت می‌یابد. مصوبات فقهی کمیته با حداقل ۳ رای موافق فقهی معتبر است.

د. کمیته فقهی موظف است نسبت به ضوابط، دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های شورا و سازمان که حسب تشخیص رئیس کمیته فقهی واجد ملاحظات شرعی می‌باشد، اظهار نظر نموده و موارد عدم انطباق با شرع را توسط رئیس کمیته کتباً به رئیس شورا یا رئیس سازمان حسب مورد اعلام کند. فتوای معیار در مصوبات کمیته، آراء فقهی ولی فقیه است. علاوه بر آن، کمیته موظف است در خصوص موضوعاتی که توسط رئیس سازمان یا رئیس شورا به کمیته فقهی ارجاع می‌شود، یا توسط دبیرخانه کمیته یا به درخواست هریک از اعضای کمیته فقهی در دستور کار کمیته قرار می‌گیرد، اظهار نظر نماید.

تبصره. کمیته فقهی موظف است حداکثر ۵ روز کاری نسبت به اظهار نظر در خصوص عدم انطباق با شرع اقدام نماید. این مدت حداکثر یک دوره ۵ روزه دیگر قابل تمدید است. شورا یا سازمان حسب مورد مکلفند مواردی که از نظر کمیته فقهی مغایر با شرع شناخته می‌شود را اصلاح و یا از دستور خارج نمایند.

ه. این حکم نافی اختیارات فقهای شورای نگهبان در اصل چهارم (۴) قانون اساسی نمی‌باشد. رئیس سازمان موظف به اجرا و پیگیری مصوبات کمیته فقهی است. رئیس کمیته فقهی بر حسن اجرای آن نظارت می‌کند.

و. دستورالعمل نحوه تشکیل و اداره جلسات کمیته، نحوه تشکیل و اداره کارگروه‌های تخصصی فقهی و کارشناسی و چگونگی نظارت فقهی کمیته، به تصویب کمیته فقهی می‌رسد و توسط رئیس شورا ابلاغ می‌گردد.

ذ. حقوق و مزایای اعضای بند ۱ و ۴ از محل بودجه سازمان پرداخت می‌شود.

ماده ۶۳- خریداری سهام شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان توسط شرکت‌های مستقیم یا غیرمستقیم (باواسطه) تحت تملک آنها ممنوع است. شرکت‌های تحت تملک موظفند حداکثر ظرف مدت سه سال پس از ابلاغ این قانون با زمان‌بندی که توسط شورا تعیین می‌شود نسبت به واگذاری سهام شرکت اصلی اقدام کنند. در غیر این صورت، حق رای شرکت‌های مزبور در شرکت اصلی لغو می‌گردد، هرچند در نصاب قانونی تشکیل مجمع محسوب می‌شود. سازمان موظف است در رای‌گیری مجامع شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد خود، بر رعایت مفاد این حکم قانونی نظارت داشته باشد.

تبصره ۱- مدیران شرکت‌هایی که حداقل یک کرسی مدیریتی آن به طور غیرمستقیم (باواسطه) تحت مالکیت شرکت‌های سهامی عام ثبت شده نزد سازمان هستند، موظفند فهرست شرکت‌های تحت تملک و درصد مالکیت خود در آنها را به سازمان ارائه دهند.

تبصره ۲- در صورت عدم ارائه اطلاعات مزبور یا اطلاعات خلاف واقع و یا ناقص، متخلف به تشخیص مرجع صالح قضایی مستحق یک یا چند مورد از مجازات درجه شش مندرج در قانون مجازات‌های اسلامی مصوب سال ۱۳۹۲ می‌شود. در صورت تکرار تخلف، مجازات درجه پنج اعمال می‌گردد.

تبصره ۳- آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر ۳ ماه پس از لازم الاجرا شدن آن، توسط سازمان تهیه و پس از تایید شورا، در هیئت وزیران تصویب می‌شود.

ماده ۶۴- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت آموزش و پرورش با همکاری سازمان موظفند سند ارتقاء دانش مالی و اقتصادی ایران در سطوح آموزشی و را ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای انقلاب فرهنگی برسانند.

ماده ۶۵- شرکتهای دولتی مجازند پس از کسب مجوز از شورای اقتصاد در چهارچوب مقررات بازار سرمایه نسبت به تاسیس صندوق‌های پروژه در سطح ملی با رعایت شرایط زیر اقدام نمایند.

۱- آورده دولت در صندوق‌های پروژه شامل مجوز، ماشین‌آلات، زیرساخت‌ها و موارد مشابه است و مجاز به آورده نقدی نیست. آورده نقدی مورد نیاز برای تاسیس صندوق پروژه از طریق پذیرهنویسی در بازار سرمایه صورت می‌پذیرد که تمامی افراد حقیقی و حقوقی غیردولتی مجاز به شرکت در آن هستند.

۲- سقف سهام‌داری دولت در صندوق‌های پروژه حداکثر ۲ سال بعد از پذیرهنویسی در صندوق پروژه ۲۰٪ است و دولت مکلف است مازاد سهام خود از نصاب مزبور در صندوق‌های پروژه را در بازار سرمایه به عموم عرضه کند.

تبصره ۱- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ضوابط و دستورالعمل‌های مربوط به تاسیس، اداره، شناسایی ارزش خالص دارایی‌ها و سایر موارد موضوع این ماده را با همکاری سازمان بورس و اوراق بهادار، ظرف حداکثر ظرف مدت ۳ ماه، به تصویب شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی برساند.

تبصره ۲- دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت شش ماه از ابلاغ این قانون نسبت به واگذاری حداقل ۲۵ درصد از سهام خود در پروژه‌های بزرگ ملی در قالب صندوق پروژه اقدام نماید.

ماده ۶۵- شرکت‌های پذیرفته شده در بورس تهران یا فرابورس ایران که در صورتی که نسبت به افزایش سرمایه از محل سود تقسیم نشده سنوات قبل (ثبت شده در حساب‌های سود انباشته، اندوخته احتیاطی و سایر اندوخته های اختیاری) حداکثر تا پایان سال مالی اقدام نمایند در صورت تسلیم مستندات مربوط به ثبت افزایش سرمایه به مرجع ثبت شرکت‌ها تا حداکثر چهارماه پس از پایان سال مالی و ارائه گواهی ثبت افزایش سرمایه به اداره امور مالیاتی مربوطه حداکثر تا سه ماه پس از انقضای مهلت تسلیم اظهارنامه تا بیست درصد (۲۰٪) مبلغ افزایش سرمایه مذکور از سود سال مالی قبل آن‌ها، مشمول مالیات به نرخ صفر می‌شود.

ماده ۶۶- ماده (۱۴۳) قانون مالیات‌های مستقیم به شرح زیر اصلاح می‌شود:

«ماده ۱۴۳- معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد شرکت‌هایی که سهام آن‌ها در بازار سرمایه پذیرفته شده‌اند و از سال پذیرش تا سالی که از فهرست شرکت‌های پذیرفته شده در این بازارها لغو پذیرش نشده‌اند با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار بخشوده می‌شود. شرکت‌هایی که سهام آن‌ها برای معامله در بورس‌ها پذیرفته شود در صورتی که در پایان دوره مالی به تأیید سازمان حداقل بیست درصد (۲۰٪) سهام شناور آزاد داشته باشند معادل دو برابر معافیت فوق از بخشودگی مالیاتی برخوردار می‌شوند. همچنین معادل ده درصد (۱۰٪) از مالیات بر درآمد حاصل از فروش کالاهایی که در بورس‌های کالایی پذیرفته شده و به فروش می‌رسد از سال پذیرش تا سالی که از فهرست کالاهای پذیرفته شده در این بورس لغو پذیرش شده‌اند با تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار بخشوده می‌شود. به ازاء هر ۱۰ درصد افزایش فروش کالاها در بورس کالایی مربوطه، به میزان یک درصد به نرخ معافیت فوق تا سقف ۲۰ درصد افزوده می‌شود.

تبصره ۱- انتقال دارایی از/ به ابزارهای مالی مبتنی بر کالای مصوب شورای عالی بورس و اوراق بهادار (از جمله گواهی سپرده کالایی و صندوق های کالایی) از شمول قانون مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌باشند.

تبصره ۲- نقل و انتقال مبتنی بر توافق با خرید اسلامی (عملیات ریپو) انواع اوراق بهادار دولتی و غیردولتی از مالیات معاف می‌باشد.

ماده ۶۷- تمامی شرکتهای وابسته و تابعه وزارتخانه‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی، صندوق‌های بازنشستگی و همچنین شرکتهای پذیرفته شده در بورس‌ها و بازارهای خارج از بورس مکلفند کلیه کالاها و محصولات تولیدی خود را که قابل عرضه در بورس است را با رعایت ضوابط مربوط در بورس‌های کالایی عرضه نمایند.

تبصره ۱- عدم انجام تعهدات مذکور به منزله تضييع حقوق عمومی است و مشمول مقررات حاکم بر آن می‌شود. کالاهای فاقد قابلیت پذیرش در بورس‌های کالایی به تشخیص سازمان از شمول این ماده خارج و سازمان مکلف است دلایل عدم قابلیت پذیرش آن را افشای عمومی نماید.

تبصره ۲- کلیه شرکتهای مشمول این ماده، امکان اخذ موقعیت‌های تعهدی خرید و فروش قراردادهای مشتقه مبتنی بر کالاهای پذیرفته شده در بورس‌های کالایی مربوطه را مطابق مقررات حاکم بر بازار سرمایه دارند. تبصره ۳- به منظور توسعه بازار مشتقه در بورس‌های کالایی و اوراق بهادار، هزینه ناشی از فعالیت در بازار مشتقه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی محسوب می‌شود.

تبصره ۴- آن دسته از کالاهایی که از طریق بورس‌های کالایی صادر می‌شوند از پرداخت مالیات موضوع ماده (۱۳) قانون مالیات بر ارزش افزوده با ارائه گواهی انجام معاملات در بورس کالایی مربوطه و تایید گمرک مبنی بر صادرات کالای مذکور معاف می‌باشند.

ماده ۶۸- وزارت نفت و کلیه شرکتهای وابسته و تابعه این وزارتخانه مکلفند محصولات قابل عرضه خود از قبیل فرآورده‌های نفتی و سایر فرآورده‌ها را در بورس انرژی ایران عرضه نمایند. همچنین وزارت نفت و کلیه شرکتهای تابعه آن مکلفند خوراک تحویلی به هر یک از پالایشگاه‌ها، پتروپالایشگاه‌ها، پالایشگاه‌های جدیدالاحداث، طرح‌های توسعه‌ای ظرفیت جدید پالایشگاه‌های موجود، پالایشگاه‌های کوچک و پتروشیمی‌ها را به صورت منظم و مستمر با تناوب عرضه ماهانه حسب مورد از طریق بورس انرژی یا بورس کالای ایران عرضه نمایند و ضمن دریافت وجوه مذکور، سهم صندوق توسعه ملی را پرداخت نمایند.

تبصره ۱- تسویه به یکی از شیوه‌های تسویه مصوب بورس و به تشخیص عرضه کننده مجاز است.

تبصره ۲- وزارت نفت و شرکتهای تابعه آن مجازند قیمت پایه نفت خام، فرآورده‌های نفتی اعم از اصلی، ویژه و سایر فرآورده‌ها برای مقاصد داخلی و صادراتی بر مبنای قیمت‌های کشف شده قراردادهای مشتقه بورس انرژی ایران در سررسید فعال مرتبط اعمال نمایند.

تبصره ۳- فروش داخلی و صادراتی کلیه محصولات تولیدی شرکت های پتروشیمی و پالایشگاهی می‌تواند با رعایت مقررات مربوط از طریق بورس‌های کالایی انجام گیرد که در این صورت، مشمول قیمت گذاری دستوری نخواهد بود.

ماده ۶۹- سازمان موظف به ایجاد سازوکاری مناسب جهت دریافت گزارش‌های مردمی در خصوص نقض قوانین و مقررات توسط اشخاص تحت نظارت، سرمایه گذاران و سایر اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در بازار و تخصیص پاداش نقدی به گزارشگران در صورت صدور حکم قطعی از محل مبالغ موضوع تبصره ۱ این ماده است.

تبصره ۱- معادل صددرصد وجوه واریزی مبالغ جزای نقدی و عواید نامشروع حاصل از جرایم و همچنین مبالغ جریمه نقدی موضوع قوانین و مقررات مربوط به بورس و اوراق بهادار از جمله ماده ۱۴ قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید، که به حساب درآمد عمومی نزد خزانه‌داری کل واریز می‌گردد به حساب پاداش گزارش‌گران تخلفات بازار بورس و اوراق بهادار نزد سازمان واریز می‌شود.

تبصره ۲- شناسایی یا کشف تخلف از قوانین و مقررات توسط کلیه ضابطان، کارکنان و مدیران نهادهای نظارتی و امنیتی، سازمان، اعضای شورا، اعضای هیئت نظار، اعضای کمیته فقهی، اعضای کمیته مشورتی سازمان و یا هر شخص دیگری که از نظر قانونی مکلف به پیشگیری یا تعقیب جرائم و تخلفات است، مشمول پاداش موضوع این ماده نیست.

تبصره ۳- در صورت انجام هرگونه اقدام تلافی جویانه، گزارشگر می‌تواند ضمن شکایت مستقیم در مراجع قضایی، از حمایت‌های موضوع ماده ۱۷ قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد و قانون آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴/۱/۲۳ برخوردار گردد. اقدامات تلافی جویانه از قبیل هرگونه رفتار تبعیض آمیز، تهدید جانی، مالی و ایراد صدمات جسمی، اخراج، بازخرید کردن، بازنشسته نمودن پیش از موعد، تغییر وضعیت، جابه‌جایی، ارزشیابی غیرمنصفانه، لغو قرارداد، قطع یا کاهش حقوق و مزایا، جریمه نقدی گزارشگر، عدم تخصیص پاداش‌های عمومی به گزارشگر، عدم تخصیص رتبه یا درجه به گزارشگر که در فرایند عمومی استخدامی مستحق دریافت درجه یا رتبه بوده است، تقلیل درجه یا رتبه گزارشگر، تعلیق فعالیت گزارشگر برای دوره مشخص، اخراج، عدم انعقاد یا تمدید قرارداد با گزارشگر می‌باشد.

تبصره ۴- ضوابط اجرایی این ماده و مقررات مربوط به مدیریت منابع و مصارف و نحوه پرداخت پاداش به گزارشگران حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، توسط هیئت مدیره سازمان تهیه می‌شود.

ماده ۷۰- طرح هرگونه دعوی که منشأ آن تصمیمات و اقدامات نظارتی سازمان باشد، باید به طرفیت سازمان صورت پذیرد و افراد ذی‌مدخل در امر نظارت را نمی‌توان طرف دعوی قرار داد، جز در مواردی که موضوع دعوی، انتساب جرم باشد.

ماده ۷۱- در راستای حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران، سازمان مکلف است ضوابط مربوط به تسهیل شناسایی اشخاص زیان‌دیده از وقوع جرائم حوزه بازار بورس و اوراق بهادار و شیوه محاسبه ضرر و زیان ناشی از این جرائم و سود نامشروع تحصیل شده توسط مجرمان، و شرایط اطلاع‌رسانی به اشخاص زیان‌دیده از ارتکاب جرائم مذکور را ظرف شش ماه از ابلاغ این قانون جهت تصویب به شورا پیشنهاد نماید.

ماده ۷۲- هرگاه متهم به جرائم موضوع این قانون، اقدامات اصلاحی مورد تأیید سازمان را انجام دهد یا خسارات وارده را جبران نموده یا ترتیب پرداخت آن را در مهلت مشخص بدهد یا نسبت به اخذ رضایت بزه‌دیدگان اقدام نماید، سازمان ضمن اعلام شکایت، مراتب اقدامات مؤثر شخص را به مرجع قضایی مربوطه گزارش و حسب مورد درخواست تخفیف مجازات و یا اعمال سایر نهادهای ارفاقی قانونی را می‌نماید.

ماده ۷۳- به منظور تسریع و تسهیل اجرای مصوبات و تصمیمات سازمان در فرایند ثبت تأسیس و تغییرات ناشران اوراق بهادار، نهادهای مالی و تشکلهای خودانتظام، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با همکاری سازمان مکلف به ایجاد بستر الکترونیکی نسبت به ارائه خدمات مشترک ظرف مدت ۶ ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون و به موجب آیین‌نامه اجرایی که توسط وزارتین امور اقتصادی و دارایی و دادگستری تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد، است.

ماده ۷۴- موارد زیر در مورد ناشران باید ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به طریق الکترونیکی و به روشی که به تأیید سازمان می‌رسد، صورت پذیرد:

(۱) ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید از طرف شرکت به صاحبان سهام به جای استفاده از پست سفارشی،

(۲) انتشار اعلامیه‌های پذیره نویسی و دعوتنامه‌های مجامع عمومی و اطلاعیه‌ها از طرف شرکت به شکل الکترونیکی،

(۳) پذیره نویسی و تعهد خرید سهام شرکت، به جای مراجعه به بانک و تکمیل اوراق مربوطه،

(۴) برگزاری مجامع عمومی و حضور در آن و اعمال حق رأی

(۵) صدور گواهینامه موقت سهام، اوراق سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت به جای چاپ کاغذی آنها،

۶) ثبت نقل و انتقالات سهام و گواهینامه های حق تقدم خرید سهام شرکت، به جای ثبت آنها در دفاتر کاغذی تبصره-در مواردی که مجامع عمومی اشخاص تحت نظارت به صورت غیرالکترونیک یا به صورت همزمان الکترونیک و غیرالکترونیک برگزار می‌شود، وکالت در اعمال حق رأی در مجمع غیرالکترونیک تنها با وکالتنامه رسمی مجاز است.

ماده ۷۵- سازمان مکلف است ظرف شش ماه از تاریخ تصویب این قانون، تمهیدات و سازوکارهای اجرایی لازم، از جمله سامانه الکترونیکی متناسب، به منظور پیشگیری و شناسایی موارد دستکاری بازار را ایجاد نماید و فهرستی از فعالیت‌ها و اقداماتی که در آنها ظن دستکاری وجود دارد را منتشر و در مواعد مقتضی به روز نماید. اشخاصی که مرتکب هر یک از اقدامات مزبور شوند متخلف محسوب شده و سازمان طبق مقررات به تخلفات آنها رسیدگی می‌کند، مگر اینکه اشخاص یادشده اثبات نمایند اعمال و اقدامات آنها منجر به دستکاری بازار نشده است. علاوه بر امکان رسیدگی به تخلفات انضباطی مطابق این ماده، در صورت تحقق عناصر جرم دستکاری، به جرم مزبور در دادگاه صالح رسیدگی خواهد شد.

ماده ۷۶- به منظور حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران سازمان می‌تواند علاوه بر اعلام شکایت نزد مرجع قضایی، در مواردی که بنا بر تشخیص سازمان موضوع دارای جنبه مالی و اقتصادی گسترده باشد، به نمایندگی از اشخاص متضرر، نسبت به طرح دعوا در مراجع ذیصلاح بدون پرداخت هر گونه هزینه دادرسی اقدام نماید. آئین‌نامه اجرائی این ماده ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون بنا بر پیشنهاد شورا به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ماده ۷۷- کلیه مبالغ ریالی مقرر در این قانون از قبیل جریمه های نقدی مقرر در آن، هر سه سال یک بار توسط هیأت وزیران تعدیل می‌شود.

ماده ۷۸- سازمان موظف است ظرف مدت ۶ ماه پس از ابلاغ این قانون، سازوکار نهادی لازم برای فعالیت در عرصه حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران حقیقی و خرد را فراهم آورد.